

Î N C H E I E R E

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Gospodăria Țărănească „Gîrlea Andrei Pavel” și Societatea cu Răspundere Limitată „WT AgroProfi”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Gîrlea Andrei Pavel” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „WT AgroProfi” privind încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Gîrlea Andrei Pavel”, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 și în partea casată s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 15 decembrie 2014, GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „WT AgroProfi” privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în urma câștigului tenderului efectuat de către GȚ „Gîrlea Andrei Pavel”, între acesta și SRL „WT AgroProfi” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole nr. WTAP/GA-01 din 13 decembrie 2013, în urma căruia pârâtul s-a obligat să vîndă (să predea), iar GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” să achite prețul mărfurilor (să preia) bunurile indicate în anexele la contract și/sau în facturile fiscale semnate de ambele părți.

Astfel, în anexa nr. 1 la contractul din 13 decembrie 2013 au fost stabilite condițiile de plată a mărfii (tehnică agricolă), precum și condițiile de livrare a acesteia.

Prin ordinele de plată din 30 decembrie 2013 și 09 ianuarie 2014, GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” și-a onorat obligațiunile de achitare a mărfii, iar pârâtul nu a asigurat livrarea mărfii în termenii stabiliți.

Indică că, în anexa contractului sunt expres stabilite următoarele termene de livrare a mărfii: pentru tractor CASE IH MAGNUM 340 - până la 17 ianuarie 2014; semănătoare combinată No-Till CASE SDX30- până la 30.03.2014; tractor-pulverizator autopropulsat CASE IH Patriot 3330 - până la 30.03.2014; semănătoare 16 rînduri SuperWalter W630 -până la 15 martie 2014.

Susține că, pârâtul a câștigat tenderul datorită termenelor prevăzuți pentru livrarea mărfii, deoarece odată cu livrarea tehnicii trebuia să înceapă prelucrarea terenurilor agricole aflate în gestiunea GȚ „Gîrlea Andrei Pavel”, nefiind astfel necesară accesarea serviciilor din exterior.

La 31 martie 2014, nefiind livrată careva tehnică din cea indicată în contract, s-a adresat cu o scrisoare către pârât, notificîndu-1 despre necesitatea livrării tehnicii în termenele stabilite în anexa nr.1, parte integrantă a contractului, însă pârâtul nu a dat nici un răspuns, iar, după data de 20 aprilie 2014, a informat prin telefon că poate să ridice tehnica agricolă.

În opinia reclamantului, pârâtul a încălcat condițiile contractuale, deoarece pct.3.2. din contract prevede că, livrarea mărfii se efectuează la depozitul cumpărătorului, dar, de facto, marfa a fost ridicată de la depozitul vânzătorului.

Reclamantul susține că, a acceptat această condiție în scopul urgentării începerii prelucrării terenurilor, lucrările agricole fiind deja în întârziere. Mai mult, potrivit contractului, pârâtul urma să livreze tehnică agricolă, dar de fapt a livrat piese de schimb, care au fost asamblate de către specialiștii GȚ „Gîrlea Andrei Pavel”, în prezența așa numitor specialiști ai întreprinderii pârâte, care nu se implicau în procesul de asamblare.

Pentru asamblarea tehnicii agricole a suportat cheltuieli în mărime de 17 400 lei.

Din cauza că unele piese lipseau, a fost nevoit să aștepte câte 8 zile până la livrarea lor, și deoarece tehnica nu corespundea cerințelor a fost livrat un alt model de tractor-pulverizator autopropulsat CASE IH Patriot 3330, în oferta pârâtului fiind indicată linia de 36, 6 metri și capacitatea cisternei de 3 785 litri, însă s-a livrat un model cu linia de 30 metri și cisterna de 3 300 litri, fapt ce denotă că tehnica livrată costa mai puțin decât costul ei achitat, micșorarea capacității tehnice agricole sporind creșterea cheltuielilor de exploatare.

La 24 iunie 2014, a înaintat o pretenție către pârât, prin care a prezentat cheltuielile suportate în urma nelivrării la timp a mărfii în mărime de 2 343 844, 46 lei, care include și cheltuielile de asamblare în mărime de 17 400 lei, cheltuieli suplimentare în sumă de 495 520 lei aferente procesului tehnologic efectuat cu întârziere, precum și penalitatea de întârziere în sumă de 1 830 924,46 lei, calculată conform condițiilor stabilite prin contractul de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole

nr. WTAP/GA-01 din 13 decembrie 2014, pretenția respectivă fiind respinsă de către pârât prin scrisoarea de răspuns cu nr.30 din 02 iulie 2014.

Afirmă reclamantul că, din cauza începerii târzii a lucrărilor agricole, a suportat pierderi considerabile la recoltarea roadei, iar ca urmare a neprelucrării la timp a solului, a înregistrat cea mai mică recoltă din tot parcursul activității.

Solicită reclamantul, încasarea din contul SRL „WT AgroProfi” în beneficiul GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” a sumei de 6 214 001, 96 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin cererea din 18 martie 2016, reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea din contul SRL „WT AgroProfi” a datoriei în mărime de 10 084 159, 46 lei, penalității în sumă de 704 012, 40 dolari SUA, dobânzii de întârziere în mărime de 628 278, 71 lei și taxei de stat în sumă de 50 000 lei (f.d.4-5 vol. II).

Ulterior, reclamantul a mai depus o cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea sumei de 2 497 652, 47 lei, dintre care: cheltuieli de asamblare 17 400 lei; cheltuieli suplimentare aferente procesului tehnologic 495 520 lei; penalitatea de întârziere 1830 924, 46 lei; dobânda de întârziere 153 808, 01 lei; venitul ratat 7 740 315 lei și taxa de stat 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016, cerința privind încasarea penalității în mărime de 1 830 924, 46 lei a fost respinsă ca tardivă, iar cerințele privind încasarea cheltuielilor de asamblare în mărime de 17 400 lei, cheltuielile suplimentare aferente procesului tehnologic efectuat în mărime de 495 520 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 153 808, 01 lei, venitul ratat în mărime de 7 740 315 lei și a taxei de stat în mărime de 50 000 lei au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, s-a admis apelul declarat de GȚ „Gîrlea Andrei Pavel”, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 în partea în care a fost respinsă cerința de încasare a cheltuielilor de asamblare a tehnicii agricole în mărime de 17 400 lei și în această parte s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a încasat din contul SRL „WT AgroProfi” în beneficiul GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” suma de 17 400 lei, cu menținerea în rest a a hotărârii contestate.

La 09 februarie 2017, GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasat de la SRL „WT AgroProfi” în beneficiul GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” suma de 10237967, 47 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 112500 lei.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată, criticând-o pentru netemeinicie și ilegalitate, susținând în esență că, au fost aplicate eronat

normele de drept material, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Susține recurentul că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul de probele administrare în cauză prin care se confirmă faptul că, gospodăria a suportat pierderi considerabile la recoltarea producției agricole, deoarece din cauza intimatului nu a posedat la timp tehnica agricolă procurată.

La 27 martie 2017, cerere de recurs a declarat și SRL „WT AgroProfi”, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii, cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

În susținere recursului s-a invocat aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel.

În acest sens, susține recurentul că, intimatul nu a prezentat probe ce ar justifica suportarea cheltuielilor suplimentare, cuantumul acestora și dovada achitării efective a lor, iar încasarea unor astfel de cheltuieli fără anexarea actelor confirmative, a dus la soluționarea greșită a cauzei de către instanța de apel.

Referitor la termenul declarării recursurilor, Colegiul reține că, materialele dosarului nu atestă cu certitudine data primirii de către recurenți a deciziei integrale, iar în asemenea circumstanțe recursurile se consideră depuse cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 CPC.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de către GT „Gîrlea Andrei Pavel” și SRL „WT AgroProfi”, urmează a fi declarat inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane

care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” și SRL „WT AgroProfi”, sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de GȚ „Gîrlea Andrei Pavel” și SRL „WT AgroProfi”, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Gospodăria Țărănească „Gârlea Andrei Pavel” și Societatea cu Răspundere Limitată „WT AgroProf” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari